

DE UNIVERSITEIT , ONDERWIJS

21/03/2024

AI kan komende financiële crisis flink verergeren

Woensdag 20 maart gaf hoogleraar financiën Albert Menkveld op uitnodiging van B&R Beurs en Studium Generale een lezing over de volgende financiële crisis. Dat die eraan komt is zeker, maar wanneer precies durft hij niet te

zeggen. “Ergens in de late jaren 20 of begin jaren 30.” Hij maakt zich zorgen dat AI zo’n crisis kan versnellen en verergeren. Met het ontwikkelen van een financiële thermometer probeert hij meer controle te krijgen over een tijdperk dat steeds meer uit de hand loopt.

DOOR BRIDGET ALCIONE SPOOR [/DE-REDACTIE/BRIDGET-ALCIONE-SPOOR/](#).
FOTO BART VAN OVERBEEKE

De Blauwe Zaal is goed gevuld met vooral studenten. Een generatie die tijdens de vorige financiële crisis (2008) waarschijnlijk nog in de luiers lag. “En daarmee komt ook een van de risico’s van ons mensen: wij vergeten snel ellende uit het verleden. Het vervaagt. Maar we moeten juist leren van het verleden”, vindt Menkveld.

De hoogleraar aan de Vrije Universiteit Amsterdam ziet dat we al snel weer risico’s nemen, terwijl destijds men met geleend geld aandelen had gekocht en dat flinke gevolgen gehad heeft. “Er kwam een verkoopgolf op gang. We weten niet wat de eerste aanleiding daarvoor geweest is. Maar we zagen wel dat na de eerste verkopen, mensen hun geleende geld terug wilden

hebben. De aandeelhouders moesten daarvoor hun aandelen verkopen wat de prijzen van die aandelen deed dalen. Zo kwam er een neerwaartse spiraal.”

[fileadmin/_processed_/3/8/csm_BvOF_lezing_Menkveld_The_Next_Financial_Crisis_3_d352f35beb.jpg](#)

E ZAAI WAS FLINK GEVULD MET VOORAAN DE ALTIJD GOED HERKENBARE LEDEN V.
TUDENTENBELEGGINGSVERENIGING EN MEDE-ORGANISATOR B&R BEURS. FOTO | BA
VAN OVERBEE

Risicofactoren

Het gebruik van algoritmes onder beleggers is al langer populair, maar sinds de opkomst van ChatGPT heeft AI een extra vlucht genomen. En dat is een risico, zegt Menkveld.

De hoogleraar financiën geeft enkele heldere risicofactoren aan voor de nabije toekomst. “Allereerst het risico van het gebruik van AI in de financiële wereld. Als je me in 2016 had gezegd dat AI toen iets zou begrijpen van mijn lezing, had ik je niet geloofd. Nu geloof ik dat wel.”

“AI kan niet alleen begrijpen waar ik het over heb, de technologie is zelfs al zo ver dat het emoties kan oppikken, weet waar mijn zwakke punten zitten en hoe ik te overtuigen ben. Dat is een risico voor beleggers om op basis van sentiment te gaan kopen of verkopen. Iedere keer dat jij tegen ChatGPT of een vergelijkbare applicatie praat, leert het systeem meer over jou. Mensen zijn zich daar onvoldoende van bewust. Technici hebben steeds meer moeite om nog te overzien wat AI precies doet onder de motorkap. Dat kan een probleem worden om de controle te pakken als het misgaat.”

Crypto

Naast AI als versneller noemt Menkveld ook volatiliteit als een risico. “Zeker cryptomunten zijn extreem volatiel. Nu kijken zelfs pensioenfondsen al naar investeren in crypto. Ik hoop dat mijn pensioenfonds dat niet zal doen.”

fileadmin/_processed_/3/9/csm_BvOF_lezing_Menkveld_The_Next_Financial_Crisis_4_bfea435361.jpg).

MENKVELD OVER HET GEVAAR VAN VOLATIELE INVESTERINGEN. FOTO | BART V. OVERBEE

Verder zijn volgens de hoogleraar tech-driven socials iets om op te letten. In januari 2021 vond een short squeeze plaats op de aandelen van de Amerikaanse videogameretailer GameStop met grote financiële gevolgen voor bepaalde hedgefondsen en grote verliezen voor shortsellers tot gevolg. De short squeeze werd aanvankelijk vooral veroorzaakt door gebruikers van de subreddit r/wallstreetbets, een internetforum op de sociale nieuwswebsite Reddit.

Menkveld hoopt met zijn lezing – hij houdt ze vaker – bewustzijn te creëren bij mensen. “Lage financiële geletterdheid is echt een probleem. Zeker vandaag de dag waar jongeren op TikTok verleid worden met filmpjes om te beleggen in crypto. Die munten kunnen morgen niets meer waard zijn.” In de zaal stelt iemand de vraag waarom dat dan geen probleem is bij de euro of dollar. Menkveld: “Natuurlijk is er bij die munten ook een risico, maar juist daarom probeert de centrale bank de inflatie onder controle te houden zodat de munten niet te snel minder waard worden.”

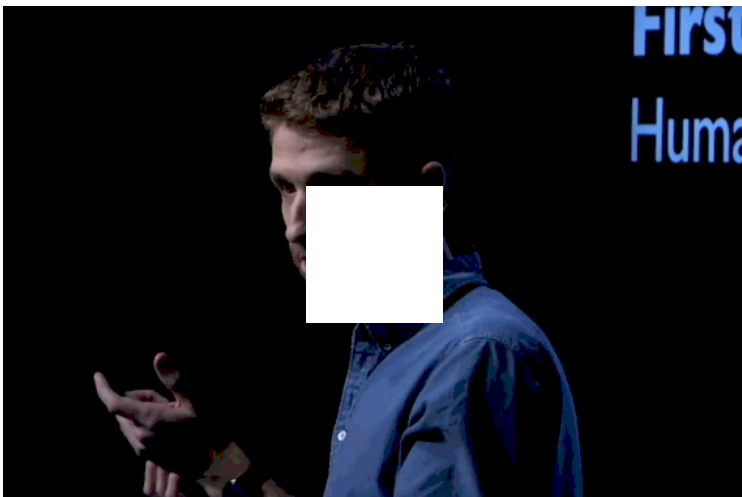
Thermometer

“Af en toe komt er een grote verkoopgolf voor en de versnellende factoren die ik noemde, kunnen een vergrotende werking hebben als het dan mis gaat. Daarom hebben we real-time monitoring van drukke posities op de markt nodig.” Hij houdt zich daarom bezig met het ontwikkelen van een thermometer, die hij in de economie kan stoppen om te zien of we aan het afglijden zijn in een crisis en het tij wellicht nog gekeerd kan worden. “Dat doen we met data van toezichthouder ECB. Grote bedrijven zijn niet zo happig om hun data met iedereen te delen, maar dat moeten ze wel met de ECB. Daar hebben wij nu een samenwerking mee om deze tool te ontwikkelen.”

Menkveld: “Beleggers denken allemaal uniek te zijn in wat ze doen, maar eigenlijk hebben heel veel mensen een vergelijkbaar portfolio. Als zo’n grote speler dan iets overkomt, kan die heel veel schade aanrichten en een domino-effect veroorzaken.”

Op de vraag of hij niet wat concreter kan zijn in welk jaar hij de volgende financiële crisis verwacht, lacht hij. “Als we dat wisten, dan zouden we ze niet meer hebben.”

Meer zien over dit onderwerp en de ethische dilemma’s rond AI? De documentaire ‘The AI dilemma’ is volgens Menkveld een aanrader:

**The A.I.
Dilemma**

DEEL DIT ARTIKEL

Discussie

Je naam *

Je emailadres *

Je reactie *

I'm not a robot

reCAPTCHA
Privacy - Terms

> Plaats Reactie

**Tip voor de
redactie?**

> MAIL ONS DIRECT

Cursor | (/)

google-site-verification: google0abf22690a12687f.html